

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2010 – 2011

Proba scrisă la Limba și literatura română

VARIANTA 7

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.**

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

A fost odată un împărat și-n curtea aceluia împărat se afla un pom atât de înalt, încât nimeni nu era în stare să-i vadă vârful. Pomul acesta înflorea și dădea rod în fiecare an, dar nici împăratul, nici curtenii lui, nici vreun alt om pământean n-a apucat să vadă poama din rodul acela. Era, se vede, pe acolo, prin înălțimile neștrăbătute de ochiul omenesc, cineva care nu lăsa să cadă nicio poamă pe pământ, ci le culegea toate la timpul potrivit. Împăratul ținea doar să afle cum sunt poamele rodite de pomul acela și a dat de știre, în toată împărăția lui, că acelaia care se va fi urcat în pomul acela și va putea spune cum anume îi sunt poamele, îi va da în căsătorie pe aceea dintre fetele sale pe care el însuși și-o va alege.

Au venit dar boieri de toate spițele*, feciori de împărat, până chiar și feți-frumoși, dar niciunul n-a fost în stare să se urce în pom.

Era însă la curtea împărătească un flăcău țanțoș* și acesta s-a lăudat mumei sale că el are să se urce și-a rugat-o pe aceasta să se ducă la împărat să-i spună că el se urcă.

Împăratul nu credea așa ceva și l-a chemat pe Danciu la sine.

– N-o să fii nici tu în stare să te urci – i-a zis – și să știi că, dacă nu te vei putea urca, dau poruncă să-ți taie capul.

Danciu s-a învoit* să-i taie capul dacă nu va fi în stare să se urce și a rugat pe împăratul să-i dea răgaz* de trei zile ca să se gândească, iar în timpul acestor trei zile a pus un meșter faur* să-i facă o cățărațoare de fer*, apoi s-a pus pe urcate.

S-a urcat omul și iar s-a urcat timp de trei zile și trei nopți și, deodată, a dat în scoarța copacului de o gaură prin care a intrat într-o colibă*, în care a găsit o babă bătrână, de tot bătrână. El îi dete binețele convenite.

– Bună seara, bunică dragă! îi zise apoi.

(Ioan Slavici, **Rodul tainic**)

**spițele* – s.f. grad de rudenie; neam

**țanțoș* – adj. semeț, mândru; îngâmfat

**s-a învoit* – vb. a ajunge la o înțelegere, a cădea de acord

**răgaz* – s.n. timp liber, disponibil pentru a face ceva; amânare, păsuire

**faur* – s.m. fierar

**fer* – fier

**colibă* – s.f. casă mică și sărăcăcioasă

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele subliniate din text: *odată, pom, fetele*. **6 puncte**
2. Explică rolul virgulei în structura: – *Bună seara, bunică dragă!* **6 puncte**
3. Precizează două structuri din textul dat care surprind repere ale spațiului descris. **6 puncte**
4. Numește două moduri de expunere utilizate în textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificația structurii: *Au venit dar boieri de toate spițele, feciori de împărat, până chiar și feți-frumoși, dar niciunul n-a fost în stare să se urce în pom*. **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 10-15 rânduri în care să argumentezi că textul citat aparține speciei literare *basma*. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale speciei literare *basma*, prezente în textul citat;
- să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate din text;
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecti limita de spațiu indicată.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Meteoriiți, excursioniștii lumilor extraterestre, sunt probe geologice care pot fi supuse unui examen direct pentru descoperirea urmelor de viață sau a produselor activității vitale în Cosmos. Ei au dimensiuni care variază de la un micron*, și chiar sub un micron, până la zece kilometri. Cel mai impresionant ca dimensiuni este un bloc de 65 000 de tone care a creat, cu patruzeci de mii de ani în urmă, „Meteor crater”, cu un diametru de 1200 m. Cel mai recent e un meteorit de 12 kg care a căzut în portbagajul unei mașini parcate în Teekskill – New-York. El provenea dintr-un bolid extrem de luminos care parcursese, în 1992, 700 de km deasupra statului Virginia și s-a spart în 40 de fragmente, totul fiind filmat de numeroase persoane. [...]

Se presupune că acești meteoriiți s-au format în jurul centurii de asteroizi existente între planetele Marte și Jupiter.

(Tudor Opreș, **Enciclopedia lumii vii**)

**micron*: s.m. unitate de măsură pentru lungime, egală cu a mia parte dintr-un milimetru.

A. Scie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **6 puncte**

- dimensiunea posibilă a meteoriiților;
- locul în care s-au format meteoriiții;
- scopul examinării directe a meteoriiților.

2. Scie titlul volumului din care este extras textul dat și numele autorului. **6 puncte**

3. Notează litera corespunzătoare răspunsului pe care îl consideri corect: **6 puncte**

Propoziția subordonată din fraza *Meteoriiți, excursioniștii lumilor extraterestre, sunt probe geologice care pot fi supuse unui examen direct pentru descoperirea urmelor de viață sau a produselor activității vitale în Cosmos.* este:

- a. completivă directă;
- b. atributivă;
- c. completivă indirectă.

4. Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în text: *probe, direct, ei*. **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 10-15 rânduri în care să descrii un tablou impresionant din natură (real sau imaginar). **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două caracteristici ale tabloului din natură (real sau imaginar);
- să folosești un limbaj expresiv în descrierea tabloului din natură;
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecti limita de spațiu indicată.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției – 1p.; coerența textului – 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p.; ortografia – 3p.; punctuația – 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2p.*)